

Elnöki beszámoló az elmúlt négy évben végzett munkáról

2021-ben a MÚOSZ új elnöksége azt vállalta, hogy egy nyitott, a sajtószabadság aktív őreként működő, élő szervezetet alakít ki, amely vonzó a tagoknak, s egyben erősíti a MÚOSZ társadalmi tekintélyét. Fontos célunk volt a folyamatos taglétszám-csökkenés megállítása, visszafordítása, az aktív tagok arányának növelése. Hangsúlyoztuk, megállítjuk a szervezet vagyonfelélését, a szövetség egyetlen ingatlanvagyonát – a Vörösmarty utcai irodaházat – megtartjuk, bérlelőkkel feltöltjük, hogy emelkedjen az innen származó bevételünk.

Vállalásainkat nagyrészt teljesítettük. Az irodaház megvan, a vagyont balatoni apartmanokkal gyarapítottuk. A létszámcsökkenés megállt, az elmúlt 4 évet nagyjából az átvett taglétszámmal zárjuk. Az állásfoglalásaink közül többnek is nagy volt a visszhangja – pl. a Téved a belügyminiszter című, még 2021 júliusában kiadott állásfoglalásunk több mint 30 ezres nézettséget ért el a Facebookon. Négy év alatt 39 állásfoglalást adtunk ki a sajtószabadságot, nyilvánosságot érintő témakörben. A Sajtóházban szaporodó programok láttán tagjaink úgy érezhették, újra van élet a MÚOSZ-ban.

Sajnos, minden törekvésünk ellenére a sajtószabadság helyzete romlott Magyarországon, s bár elvben jogszabályok garantálják a sokszínű tájékoztatás/tájékozódás jogát, kötelezettségét, a gyakorlat egészen más. A független sajtó erejének nem kis részét a közérdekű információért folytatott harc köti le, miközben működésük anyagi bázisa sem elég stabil.

A négy év alatt elvégzett munka, konkrétabban, de a teljesség igénye nélkül:

I. Újdonságok, melyeket az elmúlt 4 évben vezettünk be:

Szakmai programok

- Bevezettük a Szerda esték a MÚOSZ-ban programsorozatot, aminek az volt a célja, hogy minden szerdán legyen valamilyen esemény a Sajtóházban, amire biztos lehet számítani. Az elmúlt négy évben több szakosztály is élénken dolgozott, így szinte minden napra adódott program (a holtidőt – nyár, december, január - kivéve). Néha kettő is.
- 2022-ben elindítottuk a MÚOSZ Könyvnapot, amelyen könyvet író tagjaink mutathatták be aktuális könyveiket. Idén lesz a 4. Könyvnap – ezzel immár hagyományt teremtve –, mindig az Ünnepi Könyvhét megnyitóját megelőző szerdán. Eddig alkalmanként 15-18 tagunk élt ezzel a lehetőséggel.

- Rendszeresen szerveztünk szakmai előadás-sorozatot, konferenciát, amely a szakma legaktuálisabb kérdéseivel foglalkozott. 2022-ben a hírhamisítás témakörét jártuk körbe – előadásokkal, két konferenciával –, amelyhez mintegy 50 vállalat adott támogatást, összesen 7 millió forint értékben. 2023-ban holland támogatással azt elemeztük, mennyire torz a magyar közmédia hírszolgáltatása, összehasonlítva a független lapok híreivel. Sajtó fórumot hívtunk össze a túlterheléses támadásokról, a lehetséges védekezésről, mert abban az évben több független lapot ért ilyen jellegű támadás. 2024-ben, ugyancsak holland támogatással, Cenzúrázott sajtószabadság címen indítottunk előadás-sorozatot, majd szerveztünk két konferenciát. Ebből az egyik kifejezetten a vidéki sajtó nehézségeit vette sorra. 2025-ben a meghatározó független lapok főszerkesztőinek részvételével sajtó fórumot tartottunk, amely egy közös nyilatkozattal zárult. A nyilatkozat a független sajtót érő egyre gyakoribb és durvább támadások ellen foglalt állást. Mintegy háromszázan csatlakoztak e nyilatkozathoz.
- Sok EU-pályázat benyújtása után két EU-pályázatot is nyertünk: egyiket egy 5 országból álló nemzetközi konzorcium keretében, melyet egy lett médiaszervezet vezet. Ez a pályázat két évre szól, idén év végén zárul. Megadott témákban kell cikkeket megjelentetnünk, azaz újságíróknak adtunk munkát, jövedelmet. A 2. projekt témavezetője a MÚOSZ, egy olasz és egy magyar társ közreműködésével. Ez a projekt egy évre szól, EU-pályázatokról kell cikkeket megjelentetnünk. Itt több vidéki lap egy-egy munkatársának tudunk jövedelmet biztosítani, kb. 9 hónap időtartamban.
- 2024-ben karikatúrapályázatot hirdettünk, Sajtószabadság 2024 címen. E témában készítettünk egy kisebb kiadványt, amit június elején az Európai Újságírók Szövetsége Budapesten tartandó közgyűlésén a résztvevők megkapnak, s most az új küldötteink is.
- 2024-ben beléptünk az Európai Újságírók Szövetségébe. E szövetség június elején Budapesten tartja éves közgyűlését, melynek szervezője a Sajtószakszervezet, társszervezőként a MÚOSZ.
- Minden hónap első keddjén Kávész a MÚOSZ elnökével címmel kötetlen beszélgetésre, közös ötletelésre van lehetőség tagjaink és az elnök között.
- A honlapon elindítottuk a MÚOSZ Útlevelel rovatot, melyben tagjaink számolnak be arról, mit ér az újságíró igazolvány az egyes országokban, múzeumokban.
- A tihanyi üdülő eladásából származó összeget befektetési alapokba tettük, a hozamot balatoni üdülő apartmanok vásárlására fordítottuk.

Március 31-i állapot szerint a VIG Alapkezelő két befektetési alapjában 451.777.850 Ft van, az OTP-nél 1.045.685 eurónyi befektetésünk van, ami 405 Ft-os euróárfolyammal számolva 423.502.425 Ft. A 4 éves működése alatt az Elnökség az alaptőkét megőrizte, működésére ebből nem költött.

Oktatás, képzés

- 2022-ben újraindítottuk az újságíró-iskolát, az igényeknek megfelelően rövidebb kurzusokkal. Azóta minden évben megszervezzük, tavasszal és ősszel, kb. 4-4 hónapos időtartamban, általában 40-50 fő körüli létszámmal (legutóbbi kurzuson jóval 50 feletti résztvevő számmal.)
Témakörök: online újságírás, magazin újságírás, rádiós-tévés újságírás. A témakörök változnak, az online újságírás a stabil pont. Volt már terítéken a kulturális vagy a külpolitikai újságírás, a mostani kurzus egyik csoportja a podcast-készítéssel foglalkozik. A fotósiskola megszakítás nélkül működik, korszerűsített formában, jó színvonalon, biztos bevétellel. Az itt végzett fotósok szép számmal szerepelnek pl. a sajtófotó pályázat díjazottjai között. Elindult a MÚOSZ Műhely klub, amelyet fiatal fotósok szerveznek, szakmai továbbképzés céljából. A MÚOSZ fiatalítását nem kis részben az iskoláktól reméljük.
- 2023-ban kétalkalmas továbbképzést szerveztünk helyi lapoknak. A MÚOSZ-tagoknak ingyenes volt.
- A KATA-adózás megszűnésekor tanácsadást szerveztünk érdeklődő tagjainknak.

Egészség, életmód

- 2021 óta minden évben sikerült a MÚOSZ-hoz szervezni az egészség szűrőbuszt, amely a Sajtóház előtt állt le, s itt fogadta az előre regisztrált tagjainkat a szűrésre. Volt, amikor e programot egészségügyi előadások egészítették ki.
- 2024-ben a MÚOSZ két Balaton-parti apartmant vásárolt Siófok/Balatonszéplakon, ahol tagjaink pihenését tesszük lehetővé, önköltséghez közeli áron. Az idén még két kis apartmant vásároltunk, ugyanitt. A vásárlásokat a tihanyi üdülő eladásából származó összeg befektetési hozamából fedeztük. A pillanatnyi tapasztalatok alapján – bár ez lesz az 1. teljes év – ez a négy apartman lefedi az igényeket.
- Két éve beindult a bridzsklub, ami heti rendszerességgel működik is. Ennek „csúcspontja” volt, hogy januárban bridzsversenyt szerveztünk újságíróknak, aminek sikerén felbuzdulva ezentúl évente egyszer, évindító rendezvényként megtartjuk.

Egyebek

- A Horthyliget áldozatai – köztük sok újságíró – emlékére készült emlékművet 752.000 forinttal támogattuk, amelyből 252.000 forint tagjaink adományaiból jött össze.
- 2023-tól kb. 10 év után tagdíjat emeltünk, aktív tagoknak 3 ezer, nyugdíjasainknak 2 ezer forinttal nőtt a fizetési kötelezettsége. Aki jelezte, hogy ez már sok neki, támogatást adtunk. Nem volt jelentős számú az ilyen kérelem.
- A székházat folyamatosan korszerűsítettük, így ma már majdnem minden irodában van légkondi. Az alagsorban lévő helyiséget korábban rendszeresen elöntötte a víz – kiderült, ez egy lyukas cső, illetve rossz vízkivezetés miatt történt, amit hosszas előkészítő, felderítő munka után sikerült megjavíttatnunk. Voltak technikai beszerzéseink, melyek a szolgáltatás színvonalát javították. Pl. új hangpultot vásároltunk, laptopokat a vetítésekhez, s a Gimes terembe is betettünk egy plusz légkondicionáló berendezést. Így három légkondicionált helyiség is rendelkezésre áll programok szervezésére.

II. Korábbi programok megőrzése, fejlesztése

- Minden évben jelentős médiaesemény volt a MÚOSZ Fotóriporterek Szakosztálya szervezésében a Magyar Sajtófotó pályázat, amelyen a szakma legjobbjai szerepelnek.
- Ugyancsak rangos szakmai esemény a Film- és Tévékritikusi Szakosztály éves díjkiosztó ünnepsége.
- A MÚOSZ legfontosabb eseményévé vált a márciusi sajtónapi ünnepség, ahol a legjelentősebb szakmai díjakat is átadjuk. Így: az Aranytoll Életmű-díjat, a Magyar Sajtódíjat, a Vastoll-díjat, Az Év Gazdasági Újságírója-díjat, a Virág F. Éva-díjat, a Kétfilléres- díjat, a Földes Anna interjú-díjat és a MÚOSZ Tiszteletbeli Tagja címet. A Kül- és Biztonságpolitikai Szakosztály az Európa Napon adja át a rangos Európánkért szakmai díjat.
- Kiállításokat szerveztünk a Sajtóház rendezvénytermében: pl. Az Életért - kortárs képzőművészeti kiállítás a Primart Galériával együttműködve. A tárlathoz három szakmai program/kulturális esemény is kapcsolódott.
- A MÚOSZ szakmai programjainak jelentős részét a szakosztályok szervezik, szervezték.

- Alakult két új szakosztály: Társadalompolitikai Szakosztály (2023-ban) és a Média Akadémia Szakosztály (2024-ben).
- Rendezvényeink többségéről videófelvétel készül, amelyek folyamatosan elérhetők a honlapunkon, a hírlevélben és célirányos kereséssel a youtube csatornán. Legmagasabb nézettség: 45 ezer megtekintés: Bokros Lajos és Surányi György a Sajtóházban.
- Minden évben jelentős támogatást szereztünk a MÚOSZ-tagok gyermekei és unokái ünnepi megajándékozásához. Az értékes ajándékcsomagokat karácsony előtt adtuk át évente kb. 30 gyerek számára.
- Továbbra is biztosítottuk az ingyenes sajtójogi tanácsadást, elsősorban sajtó-, személyiségi- és szerzői jogi kérdésekben.
- Működik a Szolidaritási Alapítvány (Szociális Bizottság), a MÚOSZ évente 1 millió forint összeggel járul hozzá.

Javaslat az új elnökségnek

- A helyzet fokozódik, azaz célszerű végiggondolni, milyen új stratégiával lehet a szakmát összefogni, aktivizálni a sajtószabadság, szólásszabadság gyengülésének megállítására, visszafordítására.
- A fiatalítás elkezdődött, de az aktív tagok bevonzásában még van „tartalék”. Sajnos, nem tudtuk a szakma egyes csoportjaival megértetni, hogy a MÚOSZ fontos integráló erő, terep lehet, amit érdemes használni, alakítani. Az új elnökségnek érdemes ezzel foglalkoznia, s valamilyen innovatív stratégiát kidolgozni a még nem tagjaink idevonzására. Ehhez jó alapot teremthet az elmúlt négy évben megélénkült szakmai munka.
- A MÚOSZ Alapszabálya, SzMSz-e, Etikai kódexe felülvizsgálatra szorul. Az online sajtó terjedésével az etikai ügyek megváltoztak. Célszerű lenne két munkacsoportot létrehozni e munka elvégzésére, a szabályok korszerűsítésére.
- A MÚOSZ online jelenlétét aktívabbá kellene tenni, kiterjesztve több platformra, több megjelenési formára is. (Pl. rövid podcastok stb.) Célszerű lenne aktívabb kommunikációt kialakítani.
- Három évvel ezelőtt volt tagdíjemelés. Talán egy kisebb mértékű emelés a következő négy évben is aktuális lenne, figyelembe véve a magas inflációt, a jelentősen emelkedő költségeket.

2025. május 14.

Az Elnökség nevében Kocsi Ilona elnök

Az Elnökség tagjai: Keleti Éva (tisztelőbeli elnök), Gönczi Mária, Vicsek Ferenc (alelnökök), Dévényi István, Elek Lenke, Gordon Eszter, Gyürke Kata, Hárshegyi János, Mészáros Márton, Szegő Anna
Somfai Péter (lemondása miatt az utolsó három hónap elnökségi munkájában már nem vett részt), Hargitai Miklós (az Elnökség utolsó három hónapjában)